

SJAKKLITTERATUR

Tyske Bøger	Norske Kr
A. Brinckmann. Lærebog i Skak. Lige udk. innb.	3.50
K. Richter. «Kombinationer». Lige udk. innb.	3.50
F. Chalupetzky. Den store internationale Korrespondanceturnering	9.75
J. Capablanca. Skakstrategiens Grundtræk. Innb.	9.75
Kotrc & Gerschenkron. Aabningsspil i det moderne Skakparti. Innb.	3.35
A. Becker. International Turnering i Moskva 1935	3.35
H. Kmoch. Verdensmesterskabet mellem Dr. Aljechin—Dr. Euwe.	2.35
R. Spielmann. «At ofre rigtig».	4.95

All sjakkliteratur føres eller skaffes.
Forespørsler besvares omgående. All sendes pr. opkrav eller beløbet kan vedlægges bestillingen.

Dansk Skakforlag

Vodroftsvej 3 A København V.

SKAKBLADET

udgivet af Dansk Skak Union, 16-sidet, udgaar hver Maaned. Abonnementpris 5 Kr. årlig. Abonnement kan bestilles paa Posthusene eller ved Henvendelse til

SKAKBLADET

Eksp. Vesterbrog. 21, St., o. G. København V.

Sjakk-Revyen 1925	kr. 2. 00	(tidl. kr. 6.—)
Norsk Sjakkblad 1932	" 3.50	
Do. 1933	" 2.—	
Do. 1934	" 2.—	
Do. 1935	" 2.00	

10 forskjellige hefter av Sjakk-Revyen og Norsk Sjakkblads eldre årganger 55 øre portofritt.

Norsk Skakblad 1906 og 1908, kjøpes av redaksjonen.

Et kryss her betyr at De ikke har betalt kontingenten for 1936. Vær så venlig å betale den omgående.

Die Schwalbe

er det eneste blad i verden som bringer alle turneringsutskrivninger og -avgjørelser for problemer og sluttspill, som beretter fortløpende om all verdens problemnytt, problemlitteratur, problemartikler og problemforbund.

Redaktør: Dr. Ed. Birgfeld. Pris: 10 RM pr. år. Bestilles hos **K. F. LAIB, Widrinnen** (Ostpr.), Post Lossainen über Rössel, Tyskland.

JOHN BONES BOKTRYKKERI A.S.—TRONDHEIM

NORSK SJAKKBLAD

ORGAN FOR NORSK SJAKKFORBUND

HEFTE

11-12

NOV.-DES.

1 9 3 6

Schackförlaget

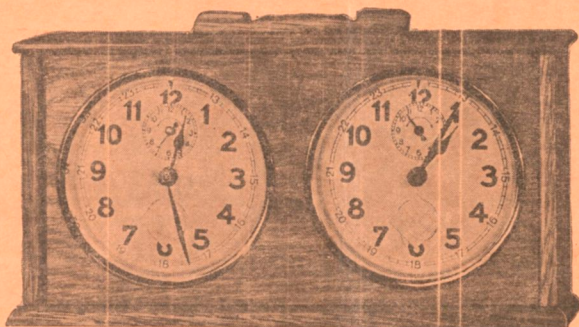
(Gust. Nyholm)
Norrtullsgat. 25
STOCKHOLM

SJAKKURET
som har slått igjen-
nem! Kr. 16.— utført
i lys ek. Horisontal
igangsetning, som
anstrenger uret
minst.

*De beste lovord fra
svenske klubber.*

PARTI-SJEMAER
med klubbens navn
kr. 8.50 for 1000 eks.

Trykkes den 15. sept. og 15. jan. hvert år. Bestillinger bes venligst inn-
sendt i god tid. Prisene er netto. — Det kommer frakt eller porto til.

Wiener Schachzeitung

Det ledende verdens-sjakkorgan.
Under medvirken av de mest an-
sette sjakk mestere.

Pris årlig 20 Schilling.

Prøvenummer fåes hos Ver-
lag den Wiener Schachzeitung,
Wien IV, Schäffergasse 13 a

**Alle medlemmer av Norsk Sjakkforbund bør
bære forbundets vakre merke.**

**Dette fåes kjøpt hos presidenten, direktør Olaf
Smedal, Storebrand, Oslo, til en pris av kr. 2.50,
fritt tilsendt.**

*Konkinganten 1936
utbyttet med Dras
læserpremie!
God nytte!*

NORSK SJAKKBLAD

ORGAN FOR NORSK SJAKKFORBUND
Redaktør: Olav R. Oversand.
15. årgang Nov.—Des. 1936 11.—12. hefte

Trekket 3. e5 i fransk parti. Av G. S. Fontein.

Denne artikkel er hentet
fra det nederlandske sjakk-
forbunds gedigne organ
«Tijdschrift v.d. Koninklij-
ken Nederlandschen Schaak-
bond».

I partiene Keres—Dr. Euwe (2.
runde) og Dr. Tartakower—Lan-
dau (4. runde) fra turneringen i
Zandvoort spilte hvit etter trekke-
ne 1. e4 e6, 2. d4 d5 trekket 3. e5.
Spør man om dette trekk må an-
sees for å være teoretisk riktig,
kan man vanskelig gi et bestemt
svar. Nu som før hersker der del-
te meninger om dette spørsmål, og
det kan kanskje være ikke uten
interesse å gjøre rede for de me-
ninger som har vært rådende.
Allered tidlig betegnet «teorien»
trekket 3. e5 som dårlig på grunn
av tidstap og det eventuelle angrep
på hvits centrum. Som alltid har
erfaringen hatt stor innflydelse på
den teoretiske bedømmelse. Men
denne erfaring var ensidig, fordi
man betraktet underbygningen av
centrum ved f4 for å være det nor-
male, og trekket Sf3 (uten f4) tok
man ikke hensyn til. I denne tid
blev bl. a. følgende parti vunnet av
den trettenårige Paul Morphy med
svart (mot Mc Connel, 1850):

1. e4 e6, 2. d4 d5, 3. e5 e5, 4. c3
Sc6, 5. f4 Db6, 6. Sf3 Ld7, 7. a3

Sh6, 8. b4 cd, 9. cd Tc8, 10. Lb2
Sf5, 11. Dd3 Lxb4+, 12. ab Sxb4,
13. Dd2 Tc2, 14. Dd1 Se3, og hvit
gav op.

Stikk imot «teorien» spilte den sto-
re tyske strateg L. Paulsen i sin
match mot A. Schwarz alltid 3. e5.
Og siden brukte han stadig vekk
dette trekk Etter hans mening må
fremstøtet av e-bonden ansees som
korrekt, forutsatt at hvit ikke
straks spiller f4. Andre mestre
fulgte i hans spor, og det syntes
som e5 atter skulde komme til he-
der og verdighet, men så hendte
det noe som bragte endring i op-
fatningen. Etter trekkene 1. e4 e6,
2. d4 d5, 3. e5 e5, 4. c3 Sc6, 5. Sf3
Db6, 6. Ld3 Ld7 var 7. d4xc5 gjen-
tagne ganger blitt spilt med hell.
Men i turneringen i Nürnberg 1888
gav Dr. Tarrasch ikke sin motstan-
der Paulsen anledning til dette byt-
te (d4xc5), han spilte 6. — c5xd4.
Svart vant en vakker seir, og over-
fladisk sett syntes denne seir å
være den logiske følge av det valgte
system. Det gjorde inntrykk,
og trekket 3. e5 tapte igjen i inter-
esse. Teorien fradømte det alle
gode egenskaper. Dr. Tarrasch var
ikke bare med rette stolt over sitt
parti som en praktisk prestasjon,
men gav det også teoretisk en av-

gjørende betydning. Ved dette parti skulde trekket 3. e5 synes motbevist. Men dette var dog ikke riktig. Nu kom en annen stor strateg i strid med «teorien». I turneringen i Wien 1898 valgte Steinitz mot Showalter 3. e5. Etter 3.—c5 fortsatte han ikke med 4. c3, men med 4. d4xc5. Det blev en skjønn seir for hvit. Lipke prøvde det derpå på samme vis mot Burn, men nu vant svart. Steinitz valgte nu i to følgende partier ikke 4. d4xc5, men spilte det gamle trekk 4. c3 (mot Burn og Maroczy). Slik spilte han også i to partier i turneringen i London 1899 (Steinitz's siste turnering).

Og så måtte det vente på en tredje stor strateg. Nimzowitsch gjorde i 1911 og følgende år et kraftig angrep på teorien, og ikke uten hell. I 6te runde i turneringen i Karlsbad 1911 spilte han 3. e5 mot ingen ringere enn Rubinstein. Partiet hadde i begynnelsen samme forløp som partiet mellom Paulsen og Tarrasch: 3. e5 c5, 4. c3 Sc6, 5. Sf3 Db6, 6. Ld3 c5xd4, 7. c3xd4 Ld7, 8. Le2 Sge7, 9. b3 Sf5, 10. Lb2 Lb4+, 11. Kf1. Tarrasch hadde nu spilte Le7 for å kunne besvare g4 med Sh4, mens Rubinstein denne gang spilte h5 for å styrke springeren på f5. I følge teorien stod svart nu bedre. Men partiets forløp gav på ingen måte støtte for denne opfatning. Nimzowitsch forstod å hevde sig på damefløien, og fikk leilighet til å bruke de chancer som var opstått ved bonden e5. Partiet blev remis, men hvit kunde ha forsert vinsten. I 15. runde vendte Salwe (mot Nimzowitsch) tilbake til 6. — Ld7. Hvit vant meget fint. I det følgende spilte Løvenfisk 5. — f6. Ham gikk det heller ikke bedre. Bemerkelsesver-

dig er Vidmars anmerkninger i turneringsboken. Rubinstein spilte 6. — c5xd4; han får høre at han alt for hurtig opgav å motstå trykket, og at hvit bare behøvde å dekke bonden d4 tilstrekkelig for ikke mere å bli forstyrret i sine planer. Men da Salwe spilte 6. — Ld7 får han understreket at han straks måtte ha tatt sikte på punktet d4 ved 6. — c5xd4, hvorpå der så av sig selv vilde ha opstått et angrep mot dette punkt. Tydeligere kan det vel ikke sies at problemet er temmelig innviklet. Det fikk også Dr. Tarrasch erfare da han i turneringen San Sebastian blev sendt nedenum og hjem av Nimzowitsch. Etter de trekk som ovenfor er gjengitt av partiet Nimzowitsch—Rubinstein, spilte Tarrasch 11. — Le7. Det fulgte 12. g3 a5, 13. a4 Tc8, 14. Lb5 Sb4, akkurat som i partiet Paulsen—Tarrasch. Paulsen hadde spilt 15. Lxd7+, sannsynligvis med tanke på muligheten av 16. — Sc2 etter 15. Sc3 Lxb5, 16. Sxb5. Nimzowitsch valgte det fra strategisk synspunkt bedre trekk 15. Sc3, fordi han så at etter 16. — Sc2, 17. Tc1 Se3+, 18. f2xe3+, 19. Ke2 Sxd1, 20. Txc8 Kd7, 21. Txb8 Sxb2, 22. Tc1 kommer hvit i fordel. Også denne gang forstod hvit å hevde sig på damefløien og ved angrep på kongefløien å komme i fordel.

Ved disse og andre partier og de meget interessante betraktninger som dannet grunnlaget for Nimzowitsch's spillemate, blev «teorien» bragt til å kapitulere. Den nye Bilguer (av 1916) viser likeoverfor den tidligere avvisende bedømmelse at saken har to sider, og at den ene side (svarts angrep) tidligere var blitt tillagt for stor betydning (side 795, anm. 22). Selv Dr. Tar-

rasch valgte i 1914 (St. Petersburg) 3. e5 mot Lasker. Han undskylder sig ved å si at han spilte trekket bare for avvekslings skyld, og sier at han betrakter det gamle system med 4. c3 for dårlig, og at bare fortsettelsen 4. d4xc5 er spillbar.

Siden har det vist sig at fortsettelsen 4. c3 ikke er til synderlig besvær dersom svart søker å utnytte hvits svekkede kongestilling (11. Kf1, se ovenfor). Med denne hensikt spiller svart (etter 11. Kf1) 11. — 0—0, for ved f6 å åpne f-linjen. Denne mulighet har allerede lenge vært diskutert, og det har da vært forutsatt at hvit skal spille g3 og Kg2. Men så dukker der op en ny mulighet: hvit kan spille 12. g4 Sh6, 13. Tg1 og på 13. — f6 kan han spille 14. e5xf6 Txf6, 15. g5. Men da ofrer svart kvalitet for et sterkt angrep, som ifølge Nimzowitsch sannsynligvis fører til gevinst.

Spørsmålet er nu om fortsettelsen 4. c3 er riktig eller ikke. I hvert fall kan hvit spille noe annet. I partiene Keres—Euwe og Tartakower—Landau skjedde 4. Sf3 c5xd4. Keres slo igjen på d4 med damen, og spilte etter 5. Sc6 damen til f4 etter Nimzowitsch's mønster. Nu spilte svart 6. — f5 for ved Sg8—e7—g6 å kunne angripe den hvite dame, men springeren kan bli innfanget ved Ld3. Dr. Euwe fikk en pen seir. Dr. Tartakower spilte 5. Ld3, likeledes etter forbillede av Nimzowitsch. Denne gang vant hvit, og partiet gjorde det tydelig at bonden e5 gjemmer på mange chancer for hvit.

43. Fransk parti.

Paulsen-Nimzowitsch-systemet

Spilt i 2. runde i Zandvoort d. 19. juli.

P. Keres. Dr. M. Euwe.

1. e4 e6, 2. d4 d5, 3. e5.

Keres er er fortreffelig kjenner av denne vanskelige spillemate, og har vunnet mange vakre resultater med den. For trekket taler at hvit klemmer motstanderen inne fra centrum av, mot trekket at stillingen i centrum blir lukket og det er vanskelig for hvit å åpne de nødvendige linjer for angrep. 3. — c5, 4. Sf3 cd, 5. Dxd4.

Nimzowitsch, der som bekjent med forkjærlighet trakk 3. e5, forsøkte teksttrekket bare i sin første tid, men senere la han det vekk til gunst for B-offeret 5. Ld3. Svart vinner nu i hvert fall et tempo. Bemerkelsesverdige er at etter 5. Sxd4 har mottrekket 5. — Sc6 enu større virkning.

5. — Sc6, 6. Df4 f5.

For en gang for alle å avstenge centrum, hvorefter svart ikke har noen vanskeligheter med den videre utvikling. Skarpere var 6. — f6, men følgerne av det kan neppe beregnes.

7. Ld3 Se7, 8. 0—0 Sg6, 9. Dg3 Le7, 10. Tfe1 0—0, 11. a3 Sb8.

Med den hensikt å bringe denne S over d7 til c5. Da stillingen er lukket, tør svart ta en sådan tidsrøvende plan med i beregningene. Men en viss risiko er det dog forbundet med den. Vil ikke hvit i mellomtiden kunne innlede et eller annet avgjørende foretagende i centrum eller på K-fløien? 12. Sbd2.

Rettet mot Sb8—d7—c5. Hvit vil trekke Sb3 og bytte S på c5.

12. — a5.

For i fall den hvite S kommer til b3, å fordrive den med a5—a4.

13. Sb3.

Hvit gjorde regning på 13. — a4. 14. Sbd4 Sa6, 15. b4 ab e.p., 16. Sxb3. Svart udlater derfor a5—a4.

13. — Sa6.

Nu truer 14. — a4 og 15. — Sc5, hvorved svart vilde virkeliggjøre sin plan. 14. a4.

Å foretrekke var 14. Lxa6 efterfulgt av Sbd4. Det er sandt: svart får dermed L-parret, men denne omstendig-

het har liten betydning i lukkede stillinger. Med teksttrekket blir svarts plan likeledes gjennomkrysset, men den svarte DS kommer allikevel i godt spill, og den hvite D-fløi vil bli noe svekket.

14. — Sb4, 15. Sfd4 Ld7.

Åpningen av c-linjen med 15. — Sxd3 var ikke gunstig for svart.

16. Lb5.

Forbereder det følgende fremstøt mot svarts centrum. Svart tør naturligvis ikke trekke 16. — Lxb5 på grunn av 17. Sxe6 osv.

16. — Sc6.

S har endt sin rundreise uten at stillingen har endret sig synderlig. Tempotapet blir ustraffet.

17. c4.

Som det straks viser sig, er dette, sannsynligvis allerede ved 16. Lb5 planlagte trekk, en feil. Riktig var enkelt 17. c3 med omtrent likt spill.

17. — Sxd4, 18. Sxd4 Lc5.

Nu kommer hvit i forlegenhet, for d4 lar sig vanskelig dekke. Angrepstrekket avslører sig som en slem svekkelse av egen stilling.

19. Dd3.

På 19. Sb3 følger 19. — Lb4 etterfulgt av Lxb5 til gunst for svart. På et annet tilbaketog av den truede S følger med samme resultat straks Lxb5.

19. — Lxb5, 20. Sxb5.

Tvungent. 20. ab strander på 20. — dc med officersvinst. 20. cb koster etter 20. — Db6 i det minste en B, og 20. Sxe6 gir etter 20. — Lxc4 et for hvit meget ugunstig sluttspill.

20. — Dh4.

Dermed opnår svart et heftig K-an-

Skjønnhetspremiene

i årets landsturnering er nu utdelt. I mesterklassen tilfalt den H. C. Christoffersen for hans parti mot Heibo (se vårt parti nr. 30), i 1ste klasse Leif Christiansen for partiet mot Løken, og i 2den klasse J. Moen for parti mot Monsen, begge partier gjengitt nedenfor.

grep. Svekkelsene i centrum har skaffet den svarte KL en sterk diagonal, og den gjør sig nu gjeldende på fløien 21. Df1.

På 21. Dg3 følger enkelt 21. — Dxc4. for 22. Sc7 blir besvart med 22. — Lxf2+ etterfulgt av 23. — Dxc7. Heller ikke 21. g3 er tilfredsstillende: vistnok var da offeret 21. — Lxf2+ uklart på grunn av 22. Kg2, men 21. — dc fastholder fordelene.

21. — Tad8, 22. Le3.

Hvit vil på en eller annen måte stenge diagonalen c5—f2. På 22. Sc7 var alle slags offerkombinasjoner lokkende for svart; den beste fortsettelse består dog i 22. — De7. Den inntrengende må da tilbake, og det følger 3. — f4 med klar fordel for svart 22. — d4, 23. Ld2 d3.

Den omstridte diagonal må bli åpen.

24. b3.

På 24. Lxa5 kunde svart bringe et posisjonelt verdioffer: 24. — d2, 25. Ted1 Sxe5, 26. Lxd8 Txd8, 27. h3 (det truet Sg4) f4, og angrepet er vel uimotståelig.

24. — f4.

Truer såvel Tf5 osv. som også event. f3. Angrepet gjør nu hurtig avgjørende fremskritt.

25. Te4 Tf5, 26. Tae1 Th5, 27. h3 Tg5, 28. Sd6.

En av bøndene på h3 og f2 må gå tapt, og dermed bryter den hvite K-stilling sammen.

28. — Dxb3, 29. Lxf4 Sxf4, 30. Txf4 Dg3, 31. Te4 Th5.

Hvit gir op.

Anm. av **Dr. M. Euwe** i Schach-Echo.

44. Indisk parti.

Spilt i I. klasse 4. runde 29. juli.

A. Løken. Leif Christiansen.

1. d4 Sf6, 2. Sf3 d5, 3. e3 c5, 4. b3 Sc6, 5. Lb2 Lg4.

I denne variant et naturlig trekk med løperen som ellers lett stenges inne på c8. Svart har ingen vanskeligheter i åpningsspillet.

6. Le2 e6, 7. Sbd2 Ld6, 8. Sf1?

En usedvanlig, men mindre god fortsettelse. S skal videre til g3, hvor den dog ikke utretter noe. Hvit burde heller rokere.

8. — Se4, 9. Sg3.

Et forsøk på å vinne en B med 9. de Lxc5, 10. Lxg7 Tg8 vilde være fordelaktigere for hvit.

9. — Lxf3.

En god idé. Hvit faa ikke anledning til å rokere.

10. gf Da5+, 11. Kf1 Sf6, 12. Dd3 cd, 13. Lxd4 e5, 14. Lc3 Dc7, 15. Sf5 Lf8, 16. Lb2 g6, 17. Sg3 Lg7, 18. Kg2 0—0—0!, 19. Thd1 The8, 20. a4 Kb8, 21. c4 d4, 22. Se4 Sxe4, 23. fe f5!

Svart har en overlegen stilling, de hvite løpere kommer ikke med i spillet. Om nu 24. ef, så e5—e4 osv.

24. Lf3 f4, 25. ef ef, 26. c5 Dd7, 27. Le2 Se5!, 28. Dxd4.

Koster en officer, men andre trekk hjelper heller ikke. Svart truer med 28. f3+.

28. — De7, 29. Db4 f3+, 30. Lxf3 Dg5+, 31. Kh1 Sxf3, 32. c6.

Et siste forsøk. 32. Lxg7 fører til tap etter 32. — Df4.

32. — b6, 33. c7+ Kxc7, 34. Dc4+ Kb8, 35. e5 Lxe5, 36. Lxe5 Dxe5,

37. Txd8+ Txd8. Opgitt.

Anm. efter «Morgenbladet».

Kloden rundt.

England.

Landsmesterskapet blev i år vunnet på landsturneringen i Bournemouth i juni av W. Winter. Sir Thomas landet helt nede på 8de plass.

Vet De hvad Nottingham-turneringen kostet? Bare 3051 pound 9 pence, altså kr. 60,715.65 efter dagens kurs. — Foruten de ordinære premier fikk Botvinnik en skjønnhetspremie for parti mot Tartakower, Flohr vant premien for beste resultat av en ikke-premievinner mot premievinnerne, Sir Thomas for det beste sluttspill av en englander (mot Vidmar), og bl. a. fru Holloway skjønnhetspremie for beste prestasjon i dameturneringen, opsatt av fru Shannon. Her følger Botvinniks skjønnhetsparti.

45. Spansk parti, Cordells system.

Spilt i 2. klasse.

K. Monsen. J. Moen.

1. e4 e5, 2. Sf3 Sc6, 3. Lb5 Lc5, 4. Sc3.

Vanlig spilles her 4. c3 Sf6, 5. 0—0 osv., men også teksttrekket er spillbart.

4. — Sf6, 5. Sxe5 0—0, 6. Sxc6.

Partiet er kommet inn i en variant av firspringerspillet hvor hvit ikke skulde ha noen særlige vanskeligheter. Ved å bytte av S på c6 gir han imidlertid motstanderen åpne linjer, og svart får et forsprang i utvikling som fullstendig opveier tapet av en B. Den riktige fortsettelse var 6. Sf3 Te8, 7. 0—0 Sxe4, 8. d4 Sxc3, 9. bc med godt spill.

6. — dc, 7. Lc4 Tfe8.

Med 7. — Lxf2+, 8. Kxf2 Dd4+ kan svart vinne B tilbake, men han foretrekker med rette å hotte fast på angrepet.

8. d3 Sg4, 9. 0—0 Dh4, 10. Lf4.

Eller 10. h3 Sxf2, 11. Txf2 Dxf2+, 11. Khl Lxh3 osv.

10. — Sxf2, 11. Df3 Lg4!, 12.

Lxf7+ Kh8, 13. Dxf2 Lxf2+, 14.

Lxf2 Tf8, 15. Lxc7 De7. Opgitt.

Anm. efter «Morgenbladet».

46. Zukertort-Reti-parti.

Spilt i 4. runde 13. august.

Botvinnik. Tartakower.

1. Sf3 Sf6, 2. c4 d6, 3. d4 Sbd7.

I stedet for dette lukkede system, som minner om Philidor—Hanham-forsvaret (1. e4 e5, 2. Sf3 d6, 3. d4 Sbd7), fortjener en hurtig utvikling av D-L 3. — Lf5 oppmerksomhet, et trekk som Tartakower selv anbefaler.

4. g3 e5, 5. Lg2 Le7.

En annen anvendbar fortsettelse, 5. — g6, 6. Sc3 Lg7, 7. 0—0 0—0, 8. e4 osv. synes mer formålstjenlig.

6. 0—0 0—0, 7. Sc3 c6, 8. e4 Dc7.

En opbygning som er karakteristisk

for denne variant. Den gir svart en snever, men meget sterk stilling. Men det må medgis at det forsvarssystem svart har valgt, er meget vanskelig å føre.

9. h3.

Berøver svarts S og L feltet g4, og hvit forbereder derved Le3.

9. — Te8, 10. Le3 Sf8, 11. Tc1 h6. Teksttrekket viser sig å være innledningen til et planlagt, men i bunn og grunn uriktig agressivt motspill på K-fløien. 11. — Ld7, 12. d5 Sg6, 13. Sh2 Lf8, og om nu 14. f4, så ef, 15. gf Sh4 med godt spill.

12. d5 Ld7, 13. Sd2 g5?

Ubegripelig lettsinn! Det er vanskelig å forstå at Tartakower kunde undervurdere den fryktelig kraft i trekket f4. Riktignok setter Botvinnik ved enkle og logiske trekk sin motstander i en ytterst vanskelig situasjon, men det var dog ingen grunn til herfor å tillate en avgjort svekkelse av B-dekningen foran K. Best synes her å være 13. — Sg6.

14. f4.

Åpner f-linjen for direkte angrep på den svarte K.

14. — gf, 15. gf Kg7, 16. fe de, 17. c5! cd, 18. Sxd5 Dc6.

Ennu dårligere var 18. — Sxd5, 19. ed, og man ser intet tilfredsstillende forsvar mot de to trusler d6 og Dh5.

19. Sc4 Sg6, 20. Sd6! Le6.

Ved å ofre kvalitet håper Tartakower til en viss grad å befri spillet, men hvit nekter ham denne mulighet. Umulig var 20. — Sxd6, 21. cd, og hvit vinner Sf6.

21. Sxe7! Sxe7.

På 21. — Txe7 avgjør 22. Sf5+ Kf8 (Lxf5, 23. ef gir hvit officer), 23. Lxh6+ Ke8, 24. Sxe7 Kxe7, 25. Lg5 Sf4, 26. Txf4 ef, 27. e5 og vinner.

22. Txf6! !

Et effektivt offer, som forserer vinsten.

22. — Kxf6, 23. Dh5!

Truer matt i 2 trekk (Dxh6+ og Lg5 matt),

23. — Sg6, 24. Sf5 Tg8.

Efter 24. — Lxf5, 25. ef taper svart en officer.

Efter 24. — Th8 tillater 25. h4 Lxa2, (Lxf5 fører til stort materielt tap),

26. Td1 Taf8, 27. Dg5+!! hg, 28. Lxg5+ Ke6, 29. Sg7 matt.

25. Dxh6 Lxa2, 26. Tad1 Tad8, 27. Dg5+ Ke6, 28. Txd8 f6.

Har til hensikt efter å ha fordrevet D å vinne T tilbake, men . . .

29. Txc8! Sf4.

Agoni! Efter 29. — fg, 30. Txc6+ får hvit to officerer i overvekt.

30. Dg7. Opgitt.

Et fryktelig sammenbrudd. Hele partiet blev spilt av Russlands-mesteren i stor stil.

Anm. av N. N. Rjomin i «64».

Tyskland.

Som en liten gjenklang fra Münchener-turneringen følger her enu et norsk parti. En bok i to bind om turneringen er forøvrig under arbeide, det første vil efter planen utkomme i disse dager.

47. Indisk parti.

Spilt i 21. runde den 1. september.

Storm Herseth. E. Steiner, Ungarn.

1. d4 Sf6, 2. e3 e6, 3. Ld3 b6, 4. Sf3 c5.

Gammel og ny stil møtes.

5. c3 La6, 6. e4.

Et godt trekk.

6. — Dc8, 7. 0—0 cd, 8. cd Lxd3,

9. Dxd3 Da6.

Svarts idé med angrepet på hvits hvite punkter ligner meget idéen til Nimzowitsch i Caro—Kann-spillet i Sebastian 1912.

10. De3 Sc6, 11. Ld2 Sb2 Sb4, 12. Db3 Dd3.

Svart spiller på D-byttet i tillit til sin større sluttspillferdighet. Hvit lær sig dog ikke bringe ut av likevekt, og øker rolig sitt utviklingsforsprang.

13. Sc3 Le7.

Hvis 13. — Se2, følger 14. Tad1 Sxd4, 15. Sxd4, 16. Sxd4 Dxd4, 16. Sb5 med stor fordel for hvit.

14. Tfd1 Da6.

Nødvendig, for på 0—0 følger 15. e5 Sd5, 16. Lg5 Da6, 17. Lxe7.

15. a3 Sc6, 16. d5 Sa5, 17. Da4.

NORSK SJAKKBLAD

1 9 3 6

Organ for Norsk Sjakkforbund. - Femtende årgang.

REDAKTØR: OLAV R. OVERSAND

Faste medarbeidere: P. GRANDE og STORM HERSETH (partier)

ALFRED KARLSTRØM (problemer).

TRONDHJEM 1936

Innhold:

	Side		Side
Artikler:			
Balogh, Dr. Ioan: Engelsk parti..	38	Partier, spilt av:	
Grieg, Dr. phil. Sigurd: Sjakk-spill og andre brettspill	53	Aljechin, Dr. A.	30, 63, 81
Jürgens, E.: Et stolt ord.....	1, 13	Bergkvist, N.	80
Lasker, Dr. Em.: Kampen om verdensmesterskapet	25	Botvinnik	97
Norsk Sjakkforbunds 21. kongress	37, 69	Bröder	78
Sjakk-olympiaden i München	74	Buraas, Aage	29, 72
Fontein, G. S.: Trekket 3. e5 i fransk parti	93	Capablanca	43, 62
Partiåpninger:			
Bird-parti	4	Christiansen, G.	18, 47
Caro-Kann-parti	16	Christiansen, Leif	96
Damegambit	79	Christoffersen, H. C.	72, 73
Do Alapins forsvar	78	Cortlever, N.	77
Engelsk parti	41, 60, 61, 87	Enevoldsen	4
Do. Bremen-systemet ..	43	Engel	64
Do. firspringer-systemet	41	Euwe, Dr. M.	95
Fransk parti	30, 77	Evensen, B.	66
Do. Paulsen-Nimzowitsch-systemet	95	Fenoglio, Virgilio	60
Hollandsk parti	46	Fine	3, 81
Indisk parti 3, 4, 7, 48, 64, 80, 80, 81, 96, 98		Flohr	3, 41, 42
Do. Catalaner-systemet ..	99	Foss, Sv.	7, 7
Do. Spielmanns system...	27	Gauslaa, E.	18
Rubinstein-parti	18, 47	Golombek, H.	41
Siciliansk parti	62, 63, 73, 78	Gotti	80
Do. Maroczy-systemet	32	Gulbrandsen, Andr.	78
Skandinavisk parti	86	Haave, Einar	78, 80
Skotsk parti	18	Hansen, H.	46
Spansk parti, Andersens system..	72	Hansen, H. G.	7
Do. Cordels system	97	Hanssen, Lars	32
Do. det åpne forsvar....	29	Heibo, E.	72, 72, 87
Staunton-parti	7	Helling	64
Zukertort-parti	17, 72	Helmers, S.	18
Zukertort-Reti-parti....	15, 18, 42, 44, 77, 97	von Henning	29
		Henriksen, H.	16, 66
		Herseth, Storm	77, 87, 98
		Hovind, C. O.	18
		Høgdal, T.	18
		Jaeschke	27
		Joanes, W. H.	14
		Johansen, Joh. W.	100
		Kalla, Osmo	78
		Karlsen, K. A.	100
		Kavlie-Jørgensen, O.	16
		Keller	30

	Side		Side
Keres, P.	95	Karlsen, K. A.	100
Knoff, C. A.	41	O. K.-J.	17
Koldahl, Tollef I.	86	Lisitsin	16
Kovacs	30	Marthinsen, G.	80
Krogdahl, A.	73	Menchik, Vera	6
Krogus	61	S. M.	47
Lasker, Dr. Em.	62	Morgenbladet..	7, 17, 32, 72, 73, 97, 97
Lisitsin	15	Makarszyk	79
Lundin	61	Opsahl, R.	49
Løken, A.	96	Rjomin, N. N.	98
Madsen, Sverre	46	Salbu, K.	78
Marshall, Frank	99	Seitz, Dr. A.	99
Marthinsen, Gustav.....	7, 79, 80	T. K.	86
Menchik, V.	4	Problemforfattere:	
Milner-Bary	42, 43	Adabascheff, M.	11, 23
Moen, J.	97	Ancsin, E.	23, 102
Monsen, K.	97	Apro, Laszlo	92
Olafsson, Stefan	44	Aune, Michael	35
Olsen, Eiulf	17	Back, Pär-Erik	35
Opsahl, R.	17, 48	Bataglio, Emilio	92
Plezi, Isaias	60	Bor, Vane	51
Randem, O.	48	Cauveren, J.	102
Richter, K.	27	Cieslak, Fr.	92, 103
Rojahn, Ernst	47	Czarnecki, T.	11
Sauren, J.	18	Eerkes, A. P.	23
Salbu, K.	32, 77, 86	Eliassen, Harald	24
Seitz, Dr. A.	99	Ellermann, A.	35
Shannon, A. M. S.	14	Eriksson, E. O.	36
Silits	15	P. G. L. F.	103
Skjønberg, C.	4	Fedossejeff, L. L.	103
Solberg, S. A.	41	Feigl, M.	103
Stacey	4	Feldmann, T.	36
Steiner, E.	98	Fjeld, T.	67, 92
Tartakower	97	Fleck, F.	36
Thorvaldsson, Sveinn	44	Fox, Matthew	11
Vaitonis	77	Furmaniak, A.	23
Weissgerber	63	Godager, F. M.	67, 92
Glossatorer:			
Aljechin, Dr. A.	31	Hebelt, Wactan	51
Bogoljubow, E.	64	Heister, A.	103
Buraas, Aage	73	Henriksen, Th. C.	24, 51, 67
«Ajedrez Chileno»	60	Herpai, S. P.	12, 52
Blumenfeld	4	Hjelle, David	24, 36, 52
Capablanca, J. R.	63	Huber, Rupert	92
Deutsche Schachblätter	29, 44	Karlsson, Børje	92
Foss, Sverre	8, 48	Karlstrøm, A.	11, 23, 35, 92, 104
E. G.	18	Keirans, Arturs	92
Euwe, Dr. M.	43, 84, 96	Keirans, P.	104
Eliskases, E.	42	Klein, L.	12, 52
Gulbrandsen, Andr.	79	Koldijk, A. M.	52
von Hennin, H.	30	Korepin, A. P.	36
E. H.	78, 81	Krelenbaum, Sz.	104
Helmers, S.	18	Kruijtschkoff, S. P.	52, 104
Herseth, Storm	19, 77, 88	Kubbel, K. A. L.	104
Hovind, C. O.	99	Landan, B.	12

	Side		Side
Larsen, K. A. K.	24	Portretter	
Mangalis, L.	104	Capablanca, J. R.	65
Marx, Paul	24	Christoffersen, H. C.	88
Neumann, I.	36	Fine, Reuben	89
Nielsen, Kr.	67	Foss, Sverre	7
Pedersen, Eigil	24	Gauffin, Thorsten	46
Peris, J.	12, 52	Helmers, S.	6
Persson, M.	12, 17, 52	Lisitsin	20
Persson, L. H.	24	Støkken, M. B.	7
Restad, Birger	24, 35, 51, 102	Ståhlberg, Gideon	31
Rindøien, Ragnv.	52, 92	Tsjekover	20
Salardini, Erio	36	Ødegaard, Ellef T.	101
Schirschwitz, Herbert	51		
Szöghy, J.	12, 52	Kloden rundt: ..2, 14, 27, 42, 59; 81, 97	
Sæther, Torstein	11, 35		
Rautanen, A.	51	Klubb og krets: 6, 16, 31, 46, 64, 85, 99	
Thomsen, Svend	12		
Weigel, R.	103	Korrespondanse-sjakk 9, 19, 34, 45	
Weisz, A.	36		
Wirtanen E. A.	12	Litteratur: 9, 21, 49, 66, 90, 102	
Zakonji, A.	36		
Zilahi, Z.	12		

Forsiktig spilt. Db5 er mere farlig, men gir gode chancer.
17. — Dc4, 18. b4 Sb7, 19. Tac1 0—0, 20. d6 Ld8, 21. e5 Se4, 22. Sxe4 Dxe4, 23. Le3?
Uforlignelig, bedre er Dxd7 eller Db3. 23. — Sc5, 24. Lxc5 bc, 25. Dxd7 cb, 26. Td4 De2, 27. Te1 Db2, 28. Txb4.

Det truet Lb6 med angrep på f2.
28. — Dxa3, 29. Tf4 a5, 30. g3 h6, 31. h4 Lb6, 32. Tee4 Db2, 33. Se1 Tad8, 34. Da4 Tc8, 35. Tf3 Tc1, 36. Kg2 Db1??
Overser hvits svar.
37. Tb3 Txe1, 38. Txb1 Txb1, 39. Dc2 Tb5, 40. Dc6 Tb2, 41. Tf4.
Svart gir op.

Da ungarene var seierherre i turneringen, vilde man ha resultatet helt avgjort. Partiet er vunnet for hvit, men det er ikke lett å påvise klare gevinstvarianter. Men avgjørelsen vil komme på K-fløien. Den vil føre med sig ytterligere posisjonsfordel eller åpen linje med matt-angrep.

Anm. av **Carl Oscar Hovind**.

U. S. A.

I hovedstaden San Juan på koloniøen Puerto Rico fant en mindre turnering sted 12.—21. november. Øen som ligger på høide med de kapverdiske øer og Sahara, har en tropisk temperatur selv på denne kjølige årstid. Derfor var spilletiden henlagt til kl. 8—12 om aftenen med 30 trekk i de 2 første timer. Kashdan vant med 6½, nr. 2 blev Dr. Seitz 6, nr. 3 Marshall 5, videre fulgte Cintro 3½, Benitez og Gotay hver 3, Cancio 1, Pristo 0.

Klubb og krets:

Telemark sjakkrets

spiller sine kretskamper i tiden 10. januar—21. mars. Der deltar 5 klubber i klasse A, 3 lag i klasse B og 4 lag i klasse C.

48. Indisk parti. Catalaner-systemet.

Spilt i 4. runde den 17. november.
Dr. A. Seitz. Frank Marshall.

1. d4 Sf6, 2. Sf3 e6, 3. g3 b6, 4. Lg2 Lb7, 5. 0—0 Le7, 6. c4 0—0, 7. Sc3 Se4, 8. Sxe4 Lxe4, 9. Se5 Lxg2, 10. Kxg2 f6, 11. Sf3 d5, 12. b3 c5, 13. Dd3 Sc6, 14. Lb2 cd, 15. Sxd4 Se5, 16. Dd1 dc, 17. Sxe6 Dxd1, 18. Tfxd1 Tfc8, 19. Lxe5 fe, 20. Td7 Lf6, 21. bc Txc4, 22. Tad1 Tac8, 23. f4 Tc2, 24. Td1-d2 Txd2, 25. Txd2 Kf7, 26. f5 Ke7, 27. g4 Tc4, 28. Kf3 h6, 29. e3 b5, 30. Kg3 g6, 31. Td5 h5, 32. h3 h4+.

Et fortvilt forsøk på å spille på vinst tiltross for at svart står dårligere.
33. Kf3 Tc2, 34. Txb5 Th2, 35. Ke4? Her vilde 35. Ta5 vinne klart.

35. — Txa2, 36. g5?

Ethvert annet trekk som f. eks. Sc5 var her bedre. Ved den unyttede chance er remissen der.

36. — gf, 37. Kxf5 Tf2, 38. Ke4 Kxe6, 39. gf Kxf6.

Partiet er naturligvis nu oplagt remis.
40. Ta5 Th2, 41. Ta6+ Kg5, 42. Txa7 Txb3, 43. Te7 Th1, 44. Txe5+ Kg4, 45. Te8 h3, 46. Tg8+ Kh4, 47. Kf3 Tf1+, 48. Ke2 Tf5, 49. Th8+ Kg3, 50. Tg8+ Kh2, 51. e4 Ta4, 52. Kf3 Ta2, 53. e5 Tg2, 54. Th8 Tg3+, 55. Kf4 Kg2, 56. e6 Tg7, 57. Kf5 h2, 58. Kt6 Ta7, 59. Tg8+ Kf2, 60. Th8 Kg2. Remis.

Anm. av Dr. Seitz.

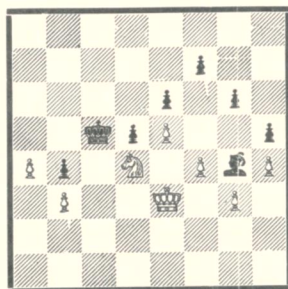
Fredriksstad.

Fredriksstad sjakkelskap holdt generalforsamling i september. Til ny formann valgtes Helge Liland, viseform. Karl Flink, sekretær Einar Thoresen, kasserer Hartvik Jensen.

Sluttspill nr. 2

Spillet i Fredriksstad sjakkselskaps vårturnering.

Joh. W. Johansen.

K. A. Karlsten.

I denne stilling fremtvinger den hvite S avgjørelsen og seiren; fortsettelsen, idet svart trekker, blev:

1. — Ld1, 2. Kd3 Lg4, 3. Sb5 Lf5+, 4. Kd2 d4, 5. Sd6 Kd5, 6. Sxf7.

Sxf5 hadde avgjort hurtigere.

6. — Kc5, 7. Sd6 Lb1, 8. Kc1 Ld3, 9. Kd2 Lb1, 10. Sc4 Le4, 11. Sb2! Kb6.

Tvungent.

12. Sd3 Ka5, 13. Sc5 Lf5, 14. Sb7+ Kb6, 15. Sd6 Lb1, 16. Sb5 Kc5, 17. Sc7!

Målet er nådd, hvit erobrer nok en B, og partiet er avgjort; der fulgte enno noen trekk.

17. — Lf5, 18. Sa6+ Kd5, 19. Sxb4+ Ke4, 20. Sc6. Opgitt.

Anm. av K. A. Karlsten.

Oslo.

Efter endt Nottingham-turnering innbød Arbeidernes Idretts-Forbund mestrene Fine, Flohr, Capablanca og Botvinnik til delttagelse i en internasjonal turnering i Oslo. Også Lasker skal ha vært innbuddt. Bare de to første kom. Resultatet av turneringen blev: Fine 6½, Flohr 6, H. Pedersen-Danmark 4, E. Myhre og Enevoldsen-Danmark 3½, E. Johnsen 2, J. Knutsen 1½, S. Heiestad 1. Fine og Flohr spilte remis, men Flohr fikk også kun remis mot Myhre, mens de ellers begge vant alle andre partier. Turneringen spiltes 13.—19. september. Den 9. september spilte Fine 30 simultanpartier, vant 25 og spilte 5 remis. Den 10. september spilte Flohr 35 simultanpartier, hvorav han vant 33 og 2 remis.

Den 2. oktober spiltes en vennskaps-match mellem Sjakklaget Norrøna og Torshov. Norrøna vant med 8:7.

Den 13. november spiltes annen og siste match mellem Odin og Torsnøvd om Stor-Ko-Fa-s pokal. Der spiltes med 20-manns-lag. Odin vant med 12½:7½, med forrige kamps resultat blev det endelig seir for Odin med 23:17.

Sjakklaget Norrøna

avsluttet høstsesongen med generalforsamling 14. des. Som ny formann blev valgt Alfred Frivik, viceformann E. Sars, kasserer og sekretær G. Huse, og styremedlem K. Skaug (ny). I høstturneringen har deltagelsen vært stor. I 1ste kl. fikk J. Dokken en aksje i vandrepokalen. Resultatene blev: I: I. Dokken 4, II. O. Aaserudsæter 3, Høydal 2½, E. Storås 2, O. Røer 2, E. Sars 1½. Kl. III. I. A. Berglie 4½, II. G. Hessen 3½, V. Forfang 3, G. Huse 3, O. Madsen 1. Kl. II ikke ferdigspilt. I en lynturnering efter generalforsamlingen blev resultatet kl. I: E. Storaa, Kl. II: A. Frivik, Kl. III: A. Berglie.

Oslo sjakkselskaps

høstturnering tallet 41 deltagere fordelt på 5 klasser. Mesterklassen var sterk og fyldig representert. Av dens 12 deltagere tilfalt 1. pr. Georg Christiansen 9, og blev således klubbmester, 2. pr. H. G. Hansen 8½, 3.—4. A. Magnussen og Aa. Buraas 7½, 5.—6. Sv. Helmers og O. Ellingbø 6½. 1ste klasse: 1. W. Nitschke 4½, rykker op i mesterklassen, 2. O. Mathisen 4. 2. kl. 1. Fr. Storm 5½, 2. R. Lindem 4, 3. A. Rønning 3½. 3dje klasse: 1. Aa. Vestøl 5, 3.—4. R. N. Heier, Bj. Jensen og L. Allesch 3½. 4de klasse: 1. K. Monsen 7½, 2.—3. J. Fr. Knudsen og S. Jokstad 6, 4. J. Wik 5½.

Sjakklubben av 1911

kunde den 14. november feire sitt 25-årsjubileum, idet den på denne datum 1911 blev stiftet på initiativ av Leif Sinding og Einar Eggen. Det var en del gymnasiaster fra Aars og Voss' skole som dannet den første medlemsstamme, hvoriblandt de senere statsadvokat Th. Amlie, skibsreder Odd Berg, ingeniørene Jacob Dahl og M.

Dørum, kaptein Michael Eckhoff, grosserer Joachim Fleischer, revisor Guth. Harbou Hals, dr. A. Holth, overlærer Th. Skogstad og grosserer Ellef T. Ødegaard.

Ellef T. Ødegaard.

Klubben vokste raskt og har tallet en hel rekke av hovedstadens mere fremskutte sjakkspillere. Fremgjennem årene støter vi på navne som Reidar Ødegaard, Arthur Liefeldt, Haakon Opsahl, og senere Lars Hanssen, G. Wiers-Jenssen, Knut Geelmuyden, Trygve Aalheim, A. Benestad, Willy Kristiansen, Gram-Larsen, T. Stubberud og Ragnar Opsahl.

Like så framfritt klubbens navn er, like litet blest har klubben gjort for sig selv. Men tross det har den formådd å hevde stillingen som en av landets sterkeste klubber. Foruten seire mot Bergen, Fredriksstad, Odin og andre klubber, vant den ifjor lagmesterskapet for landets klubber. Og i anledning sitt jubileum innbød den bl. a. til en turnering mellem Oslos seks A-klubber. Denne turnering blev vunnet av «1911» selv med ½ point foran Oslo sjakkselskap. Den videre

rekkefølge blev Stjernen, Odin, Torsnøvd, Norrøna.

En slik posisjon opnår man ikke uten gode administrative krefter, alle de flinke spillere ufortalt, hvorav kan nevnes redaktør E. Amundsen, dr. Finn Nyquist, kontorsjef Arthur Liefeldt, tollkontrollør Sigv. Bjerknes, og jubileumsårets formann grosserer Ellef T. Ødegaard.

Klubbens formenn har i de 25 år vært Leif Sinding, F. Nyquist, Th. Amlie, Joh. Gram, W. Kristiansen, T. Stubberud, E. Helgeby, M. B. Støkken og Ødegaard.

Styret bestod i år foruten av formannen av viseform. Sigv. Bjerknes, sekr. Peder Haug, kasserer Erling Gram, K. Geelmuyden og Ch. Gundersen.

Skien.

Skiens sjakklubb holdt generalforsamling 26. september. Klubben har hatt et godt år, og hevdet sig godt i konkurransen med andre klubber, i fire-klubbkonkurransen om Jomfrulandspokalen mellem Arendal, Kragerø, Langesund og Skien, seiret således Skien overlegent.

Det nye styre består av formann Arthur Ringdahl, varaform. G. Gottling, sekretær Sverre Hagen, kasserer Olav Sørensen, styremedlem H. Håkonsen. Der blev utdelt premier for årets turneringer. Kl. A: 1. premie og klubbmester samt 1 aksje i Skiens Margarinfabrikks vandrepokal Sverre Hagen, 2. pr. Ingv. Sørensen, 3. pr. H. Håkonsen. Klasse B: 1. Olav Sørensen, 2. G. Gottling. Kl. C: 1. Birger Samuelsen, 2. Dagfin Gottling. Skjønnhetspremier blev vunnet av av Aksel Hagen og Birger Samuelsen. I lynturneringen seiret H. Håkonsen.

Stavanger.

Den 23. november spiltes på «Munken» en match om Bergens Tidendes pokal mellem Bergens sjakklubb og Stavanger sjakklubb. Bergens vant med 3½:2½. Bergenserne Salbu og Monsen jn. halet iland ren vinst, det samme gjorde Austbø fra Stavanger. I kampen leder nu Bergen med 3½ mot 1½ matchpoint.

Litteratur.

Endspiele.

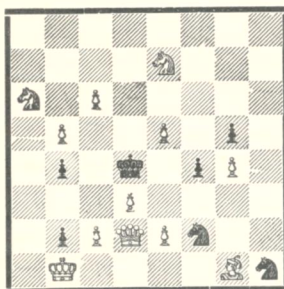
Ein Leitfaden für die Praxis von **Dr. Ludwig Rüd.** Leipzig 1936, Schachverlag Hans Hedewigs Nachf. (Bücherei des Grossdeutschen Schachbundes, Band 3). 157 s. 15x21 cm. Pris M. 2.50, innb. 3.20. (Ca. kr. 3,20 og kr. 4,00). Som mannemot i ren forstand blir en mer og mer sjelden vare i vår tid, og foreningspress og blokkbevegelser gjør utslaget, så blir kombinasjonene i våre sjakkpartier også avløst mer og mer av pugg og plugg. Det kalles vist videnskapelighet. Mens videnskapsmenn i gamle dage strødde om sig med tenende idéer og flunknye planeter, sitter de nu på sin Storsand og dokumenterer at 2 og 2 er 4. Mot et vel oppbygd system må man prøve et enn bedre oppbygd, med Belsebul skal Belsebul fordrives. Og Belsebul for en sjakkspiller er sjakkliteratur. Den del av et parti som synes enklest, og som er det, men som det blir syndet mest i, er sluttspill. De fleste spillere har temmelig godt kjennskap til åpninger, og man slår sig til ro med at sluttspillet, det er så enkelt at det går av sig selv. Selv de aller enkleste sluttspillregler er ofte ukjent gods. Her har vi nu en håndbok i dette spill, fyldig, systematisk, grundig, klart og lettfattelig skrevet. Den behandler de vanlige sluttspillsforeteelser som spill med bare bønder, dame-, tårn- og officerssluttspill, og herunder blir redegjort for underordnede fenomener som fjernopposisjon, trekkvang, un-

ke løpere, tårn og springer mot tårn, osv. osv. Og forfatteren søker ved opgaver å arbeide sammen med leseren. Det er altså ingen sofalektur, men en arbeidsbok som man skal gjennomgå i nøie tilknytning til brettet. For nutidens sjakkspiller en overordentlig nyttig bok, på det beste anbefales til selvstudium eller til samarbeide ved klubbens demonstrasjonsbrett. Papir og utstyr godt, satsen klar.

Ueber die Grenzen der Theorie im Schachspiel.

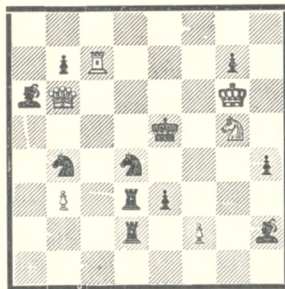
Von **G. Otto**-Rostock. Rostock-Gehlsdorf 1935, Zeitschriften-Verlag C. Otto. 40 s. 15½x22½ cm. Pris M. 1.00, innb. M. 1.50. (Ca. kr. 1,25 og kr. 1,90). Forfatteren vil i dette lille arbeide vise at like verdifullt som det er å sitte inne med teoretisk viden, like verdiløs er denne viden dersom man ikke fra første stund har lagt sin egen plan inn i partiet, man må ikke bare blindt stole på en bokvariant, det avgjørende er oftest spillerens utnyttelse av de i partiet virkende krefter. Han vil ikke forkaste teorien, men han vil føre spilleren ut over teoriens grenser, han vil spilleren skal tilføre partiet sin egen note, altså samme innstilling som Nimzowitsch utdypet i sine bøker, og som både han og Aljechin har praktisert i sine partier. Avhandlingen bygger på Damianovarianten 1. e4 e5, 2. Sf3 Sf6, 3. Sxe5, og fremtrær som nytrykk av forfat-

72. B. Restad, Lillehammer
Original.

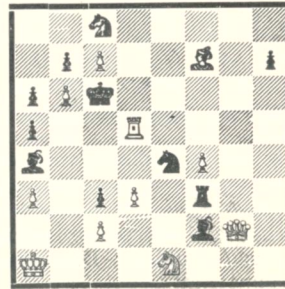
Matt i 3 trekk.

73. J. Cauveren, Doetinchem, (Nederland).

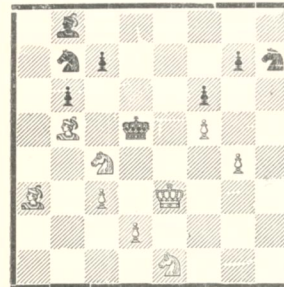
Matt i 3 trekk.

74. E. Ancsin, Budapest, (Ungarn). Original.

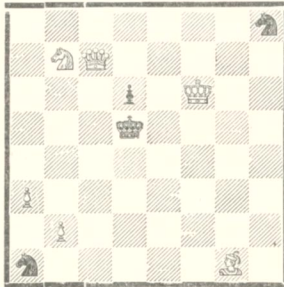
Matt i 3 trekk.

75. Fr. Cieslak, Prusckow, (Polen). Original.

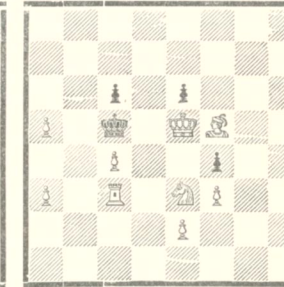
Matt i 3 trekk.

76. P. G. L. F., Isleworth (England). Original.

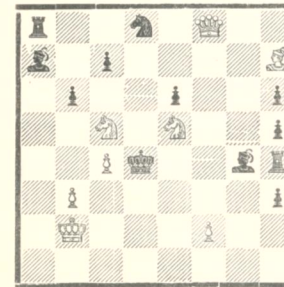
Matt i 3 trekk.

77. L. L. Fedossejeff, Tomsk (Russland).
Efter K. A. K. Kubbel.

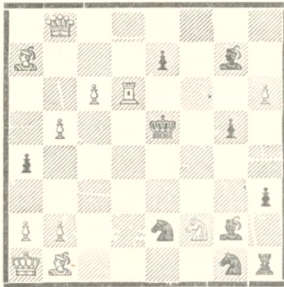
Matt i 3 trekk.

78. Maximillan Feigl, Wien (Østerrike). Original.

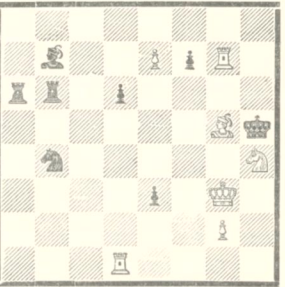
Matt i 3 trekk.

79. A. Heister, Portabarkhausen, (Tyskland). Original.

Matt i 3 trekk.

86. R. Weigel, Kiel, (Tyskland). Original.

Matt i 3 trekk.

terens artikkel med samme tittel i Arbeiter-Schach-Kalender 1924 tilføjet nytt avsnitt med imotegaaelse av kritikk og 12 partier, hvorav flere er forfatterens egne.

Schach, Literatur und Utensilien, Gesamtpreisliste 1936—1937. Forlag Hans Hedewigs Nachf., Leipzig C 1, Perthesstrasse 10, har utsendt sin hovedkatalog nr. 39, 64 s. 16vo, gratis.

Opgaver.

Bedømmelsen av 2-trekkerne i nr. 4—5.
Nr. 49 (1. e7). Best er varianten 1. — Sd4, 2. De4 matt.

Nr. 50. (1. Lh7). I innledningstrekket bindes begge damene, for atter å bli befriet etter de svarte springeres forsvartrekk til e4.

Nr. 51 (1. Dh4): Frigjørelsen av den hvite S er god.

Nr. 52 (1. Df8). Trekkvang i god utførelse.

Nr. 53 (1. Lh3). Noe tynn.

Nr. 54 (1. Sxe5). Blokadene på e4 er gode.

Nr. 55 (1. d4). Biløselig ved 1. Ld4.

Nr. 56 (1. Sxc4). 4 svarte selvbindinger.

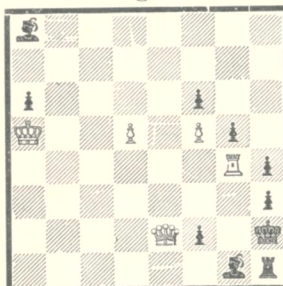
Nr. 57 (1. Se7). Fint nøkkeltrekk.

Nr. 58 (1. Tf4).

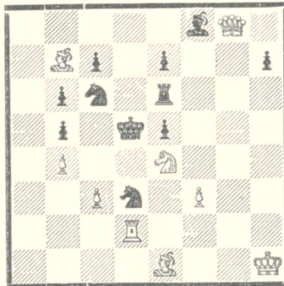
Nr. 59 (1. Dg3). Gode Bi-valve-varianter.

Premien tildeles nr. 56 av Paris.

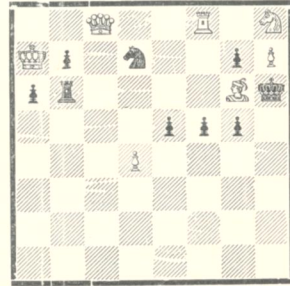
R. Rindøien.

81. A. Karlstrøm, Rindal.
Original.

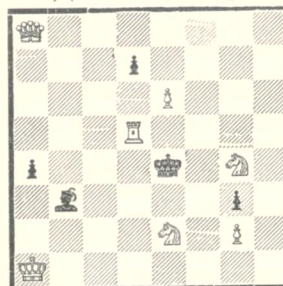
Matt i 3 trekk.

82. P. Keirans, Riga
(Latvia). Original.

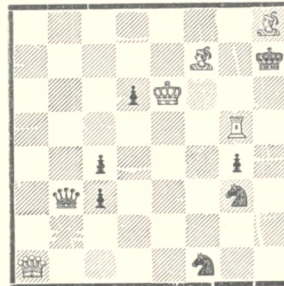
Matt i 3 trekk.

83. Sz. Krelenbaum, Pulawy
(Polen). Original.

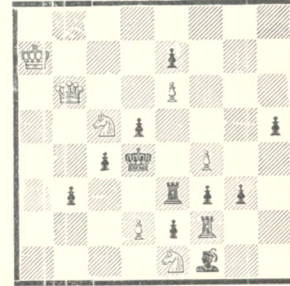
Matt i 3 trekk.

84. S. P. Krüjtschkoff, Mos-
kva, (Russland). Original.

Matt i 3 trekk.

85. K. A. L. Kubbel,
Leningrad, (Russland).
Original nr. 2:62.

Matt i 3 trekk.

86. L. Mangalis, Riga
(Latvia). Original.

Matt i 3 trekk.

Briefkasten:

Die Verfasser von eingesandten 2-Züg. werden gebeten Geduld haben, wenn die Veröffentlichung der Probleme spät kommt. Herzl. Dank für Probleme an: (RW)Kiel, (FP)Nykøbing, (AH)Porta-Barkhausen, (GM)Busalla, (SPK)Moskwa, (KALK)Leningrad, (MF)Wien, (RNA)Leningrad, (FP)Torre'lo, (SL)Boryslaw, (VB)Beograd, (IR)Kocser.

Zu den Problemsendungen: (IR)Kocser: 2-Züg. Kc1/e5: Zerstörenden Dualen 1. — LxS, 2. De6 Matt oder 2. TxS Matt, und 1. — Tb4 (a4), 2. Dd6 oder 2. De5 Matt. 2-Züg Kc2/c5: Dass es keine Antwort auf Sd4+ oder Se3+ findet sich, ist eine zu grosse Schwäche. 2-Züg. Ka5/e5: Zerstörendes Trippelspiel 1. — Sxe4, 2. Txe5

oder 2. Dxd4 oder 2. Sf4 Matt. (RNA) Leningrad: 2-Züg. Kh8/e6: Unlösbar nach 1 — Te4 !, 2. ?? 2-Züg. Kg4/d7: Nebenlösbar nach 1. g5xh6, droht 2. Sf8 Matt. (VB) Beograd: Zerstörender Dual 1. — Kc4+, 2. Se4 oder 2. De4 Matt. Auch Nebenlösbar nach 1. d3! 2-Züg. Kg5/e5: Nebenlösbar nach 1. Sf7+ Kd4, 2. Db2 Matt. (RW) Kiel: 2-Züg. Ke8/d5: Unser Problemkonsulent erklärt das Problem als korrekt, doch ist der Inhalt von zu wenigem Interesse. (FP) Nykøbing: Flertr. Kf1/h8. Matt i 3 trekk. 1. Dh5+ Kg7, 2. Dh6+ Kf6, 3. Dh8 matt. Forøvrig må trekkantallet være bestemt, 3-trekk. Kg6/e8: Både den hvite og den svarte officerstyrke er for voldsom i forhold til innholdet.

Norsk Sjakklblad, organ for Norsk Sjakklforbund, utkommer årlig med 10 nummer og koster fritt tilsendt 2 kroner. Innsendte bidrag må være redaksjonen ihende senest 15. for å bli med i månedsnummeret. Adressen er „Høil“, Tyholtveien, Trondhjem.

NORSK SJAKKFORBUND

(President: Direktør Olaf Smedal, Drammensveien 51, Oslo.)

Tilsluttede klubber	Formann	Møter	Medlemmer
Bodø Sjakklag	Edv. Kolvereid	Tirsdag, fredag „Nordens Klippe“	
Bergens Sjakklubb	K. Salbu	Allehelgensgt. 6 Hverd. Café „Metropol“	
Drammens Arbeiderf. S.klb.	Hans Haraldseth	tirsdag kl. 20-24	29
Fredrikstad Schakselskap	Helge Liland	Torsd. kl. 20-24, mand. 20-22. Håndvf. kafé	
Hamar Sjakklubb	F. M. Godager	Tirsdag, Fred. Bondeh. Onsdag, Pensjon	17
Hamar Arbeidersjakklubb	Sverre Bye	Farris.	20
Larvik Schakklubb	Einar Michaelsen	mand, torsd. Meierik.	
Lillehammer Schakselskap	S. Mikkelsen	„Funkisgården“ torsdag fra kl. 7	
Moss Sjakklubb	E. A. Hulback	Kaffistova, Onsdag	
Namsos Sjakklubb	Ragnv. Frang	mandag og torsd. Cafe „Mimer“ kl. 8-12.	
Narvik Sjakklubb	Eskild Kristensen	Mand, fred. kl. 19:25.5 Kaffistova Stortorvet	
Oslo:		Tirsd. og Torsd. Kaffistova, O. Ryes. pl. 8	45
Arb.sjakklubb „Odin“	H. M. Solberg	Kaffistova, Torvet mandag og torsdag. Kronprinsensgt. 17 ^{IX}	125
Sjakklubb „Stjernen“	Asbj. Andersen	Hver dag.	40
Sjakklaget „Norrøna“	Lærer Høvik	Torsd. Folkets H sal A.	
Oslo Schakselskap	Georg Christiansen	Tirsdag og fredag Café Cesil	
Rjukan Arb. Sjakklubb	Sig. Sørensen	Torsdag kl. 19.30 i „Matstova“ 2. etasje.	35
Sandefjord Sjakklubb	Ottar Klavenes	Tirsdag, Bogers Hotell	
Sarpsborg Sjakklubb	Bjørn Tobiassen	Kverndalsgt. 4 torsdag. Onsdag og fredag.	
Ski Sjakkselskap	O. N. Høyer	Grand Hotells Kafé Badesalen	15
Skiens Sjakklubb	Arthur Ringdahl	Mandag og torsdag Hotell Bristol	
Tromsø Schak & Bridgeklub	Halfd. D. Johansen	Mandag og fredag Kaffesalongen	
Svolvær Schakselskap	Joh. Ing. Johansen	Mandag, Tirsd. Kafé Aroma	32
Trondhjem:		Torsdag, Tbg. Håndverk og Industrif.	28
Trondhjems Sjakklubb	A. Svendsen		
Arbeidernes Sjakklubb	A. Schiefloe		
Sjakklubben av 1926	J. Haugen		
Tønsberg Sjakklubb	E. Rojahn		
(Ikke tilsluttet forbundet)			
Mosjøen Sjakklubb	D. Hvalryg	Kaffistova fredag.	20
Øye Sjakklubb	Karl Dahl	Lørdag	26
Voss Sjakklubb	Kristian Eggereide	Mandag og torsdag	30
Odda Sjakklubb	Kristian Moss	Lørdag	20
Lofthus Sjakklubb			
Åndalsnes Sjakklubb	John N. Larsen		
Sæbø Sjakklubb	Alfred Strandabø	Lørdag	18